

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Fővárosi Színház

Idő

1921

Személy

Helyszín

Szerző:

Cím: A Fővárosi Orfeumból - Fővárosi színház

Forrás:

Ax Újság

Bp.

(Hely)

1921. 9. 11

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Arélt: Somossy Orfeum, Főv. Orfeum

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

A Fővárosi Orfeumból — Fővárosi színház.

— Új operettszínház a Nagymező-utcában. —

Éppen a napokban, szeptember 19-én lesz két esztendeje, hogy meghalt Bálint Dezső, a mulató Budapest egyik legtevékenyebb megteremtője, a kit mindenki ismert és a ki legjobban tudta, mivel és hogyan kell az embereket szórakoztatni ebben a szomorú világban. Helyesebben öngyilkossá lett Bécsben, tizenöt gramm veronált vett be az Auersperg-gassei szanatóriumban és huszonnégy órai szenvedés után meghalt. Számolatlan milliók maradtak utána, a melyek örökösévé egyetlen rokonát: nővérét tette, férjezett Pick Józsefnét, egy gabonakereskedő feleségét. Pickék örökölték a milliókon kívül az Erzsébet-körúti Royal Orfeumot, melyet Bálint Dezső valaha egy tál lencséért vásárolt Braun Sándortól, A Nap nemrég elhunyt szerkesztőjétől és melyet fellendített úgy, hogy alig néhány év múlva már megvehetett a Royal Orfeum környékén néhány házat, sőt egyet-kettőt vele szemközt is, végül megvette a Fővárosi Orfeumot a Nagymező-utcában, a melyet viszont a régi Budapest egyik nagyon ősmert és híres alakja, Somossy Károly építtetett és ment vele tönkre végérvényesen.

De hát most nem is egészen arról van szó, hogy visszaemlékezzünk elmúlt időkre és felelevenítsünk elhunytakról szerencsés és szerencsétlen történeteket, hanem arról, hogy Bálint Dezső halála után két esztendővel alakot ölt az a vágy és álma, hogy két orfeumból egyiket, a mely már egész berendezkedésénél fogva erre volt hivatva, színházzá alakítsák át.

Ez a vásár is ott kezdődött, a hol tavaly a Vigszínház, Karlsbadban. Ott nyaralt Ben Blumenthal és ott Pick Frigyesné, a boldog örökös, a férjével. Igaz, hogy ezek már előzőleg is ismételtén kaptak ajánlatot a Fővárosi Orfeum eladására és pedig pontos sorrendben az Unió színházüzem, a Vigszínház eladása után Faludiék és a Városi Színház pályázatának eldölte óta Tapolczai Dezső érdektségének részéről. De Pickék nem voltak hajlandók a Fővárosi Orfeum eladására. Karls-

badban aztán Ben Blumenthal részéről tettek ajánlatot Pickéknek és pedig nem is az épület eladására, hanem annak bérbevitelére vonatkozólag. Ez az ötlet már közelebb állott hozzájuk és tárgyalásokat kezdtek Blumenthal megbízottjával, a ki azzal a határozott kikötéssel, hogy az orfeumot elsőrangú operettszínházzá alakítja át, tíz évre kibéri azzal a hozzáadással, hogy a tíz év alatt neki van elővételi joga a színház végleges megvásárlására, a mennyiben az eladóvá lesz. Hosszas és hetekig tartó tárgyalások után az alkut létre is jött, Ben Blumenthalék 1922. szeptember 1-étől kezdődőleg tíz évre kibérelték a Fővárosi Orfeumot, abból Fővárosi Színház czímen operett-színházat csinálnak, továbbá joguk van az épületet harminczhatmillióért a saját birtokukba venni. Ez a megállapodás a legutóbbi kedden délelőtt lett perfektíté, mire Blumenthal, a ki az adásvételi szerződés aláírására érkezett Budapestre, Berlinen keresztül visszautazott Amerikába.

Erdeklődtünk illetékes helyen, hogy mi vitte rá Pickéket, hogy a Fővárosi Orfeumtól, a melyhez pedig Bálint Dezső halála óta erősen ragaszkodtak, mégis megváljanak?

— Az utóbbi időkben — mondottak nekünk az eladók részéről — igen jelentős változás állott be az orfeumok és varieték terén. Ezek a mulatóhelyek ugyanis olyan rezsivel dolgoznak, mint akár az operett-színház, mert hiszen állandó zenekaruk és állandó művészgárdájuk van, nem szólva azokról a külföldi attrakciókról, melyek a műsort tartkítják és a melyek valutáris viszonyainknál fogva horribilis pénzbe kerülnek. Azelőtt mindez elviselhető volt, mert a beléptétdíjakon felül igen jelentős összeg folyt be az orfeumok és varieték konyhája révén, a mennyiben az emberek ott az előadás alatt vacsoráztak, sőt előadás után ott mulattak és ekként a dolog kiegyen-

lítődtött. Ma a helyzet az, hogy a közönség megváltja a jegyeket, az asztalok azonban üresen maradnak, a felszolgáló pinczerek működése abban merül ki, hogy egy-egy pohár sörrel, vagy közben igen szerény vacsorával szolgáljanak a közönségnek, a melynek anyagi képességein felül van, hogy ugyanakkor jól étkezzék is, a mikor a szórakozást meg kell fizetnie. Az igények pedig különösen a Fővárosi Orfeumban csak olyanok, mint voltak háboru előtt, már pedig a híres külföldi orfeumszámok mostanában nem igen jönnek Budapestre, hanem vagy otthon maradnak, vagy pedig impresszáriójuk elszerződteti őket azokra a szinpadokra, a melyeken márkával, frankkal és fonttal fizetnek. Így aztán lassanként az orfeum is kábarévá lett, a hol igaz, hogy kiváló, tehetséges művészek lépnek fel szólószámokkal és adnak elő kisebb darabokat, de hát ez nagyon messze van attól, a mit nemzetközi viszonylatban orfeumnak lehet nevezni.

— Pickéknek azonkívül elég gondot ad egy orfeum vezetése, a Royal-Orfeum programjának a megszervezése, anyagilag sincsenek rántalva arra a nagy munkára, a melyet két hasonló mulatóhely vezetése igényel. Így hát sokkal jobbnak tetszett, — a dolog kulturális előnyeiről nem is szólván — hogy a Fővárosi Orfeumot egy olyan konzorciumnak adják el, a mely garanciája, hogy annak helyén elsőrangú, magas nivóju operett-színházat fog létesíteni és ezt annál lelkesebben, mint a Városi Színház, mint kimondott operett-színház nagyjából megszűnt s ekként a könnyebb-fajta muzsika, a melynek pedig nálunk világ-híre szert tett, jelentős és hivatott mivelői vannak és igen nagy közönsége, egyedül a Király-Színházban talál még hajlékot.

— Az új színház létesítése annál egyszerűbb és kényelmesebb, mert itten átalakításról nincs is szó, a Fővárosi Orfeum nagyszerű szinpadai berendezésével, rendkívül szerencsésen megoldott kényelmes nézőterével, kifogástalan akusztikájával, egyenesen operett-színháznak van predestinálva és hogy azzá is legyen mindössze az kell, hogy a

földszintről kivigyék az asztalokat és ott támlás-
székeket helyeznek el, mint a hogy azt megesele-
kedtek minden esetben, a mikor a Fővárosi Orfe-
umban *idegen színtársulatok*, a legutóbbi nyáron
például a debreczeni színtársulat, vendégszerepel-
tek. Az orfeum nézőtere ezidőszerint *ezerhárom-
száz* nézőt bír magába foglalni, *ez a szám* azonban

körülbelül *háromszázzal emelkedik*, miután az *asz-
talokat* kihelyezték. Hogy a színpadja milyen be-
rendezésű, annak jellemzésére elég annyi, hogy
itt játszottak igen *nagy kiállítást igénylő revüket*
és játszanak díszes kiállításban a varieté-műsoron
belül operettekét ma is.

— Ugy tudjuk, hogy Ben Blumenthalék *az
igazgató személyére vonatkozólag* még egyáltalá-
ban nem jutottak megállapodásra, egyelőre csak
annyi bizonyos, hogy az új operettszínház a Vig-
színház égisze alatt, annak berendezésével fog ját-
szani, de ettől a színháztól egészen függetlenül
nagy operett-társulatot szerveznek, a melynek
semmi működési kapcsolata a Vigszínházzal ma-
gával nem lesz, a mint hogy nem volt a Városi
Színház művészgárdájának sem a Vigszínházéval,
a mikor mindkettő Faludiék tulajdonát, illetőleg
bérletét képezte. Van a *szerződésnek egy pontja*,
a mely lehetővé teszi a Fővárosi Színház részvény-
társaságnak, hogy az orfeumot *bizonyos feltételek
és lehetőségek mellett* még ennek az évnek folyá-
mán vehesse át, a mi azt jelentené, hogy a Fővá-
rosi Orfeumban *még ebben a színházi évadban*, kö-
rülbelül januárban a *Fővárosi Színház* megkezd-
hetné az operett-előadásokat.